

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtlet in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne pečitve za enkrat 18 vin, ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pečitva 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Slovenski junak nadporočnik Mlakar.

Pridi sv. Duh!

Cvetje v naravi izginja, prikazujejo se prvi sadovi. V nežnosti se začenjajo in v zrelosti bodo končali. V tem času ljubeznjive nežnosti v celi naravi obhaja sv. katoliška cerkev Binkošti, to je spomin onega dneva, ko je sv. Duh v podobi ognjenih jezikov vidno prišel nad apostole, ki so bili v neki jeruzalemski hiši z Marijo zbrani k skupni molitvi. Prišel je nad nje, da jih je tolažil in učil vse, karkoli je potrebno vedeti za življenje po božjih naukih. — „Tolažnik sv. Duh pa, katerega bo poslal Oče v mojem imenu, on vas bo učil vse, in vas opomnil vsega, karkoli sem vam rekel.“

Tolažbo je prinesel sv. Duh na zemljo. Tolažbo nam daje tudi sedaj, ako se k nje mu zatekamo. Kdo bi dandanes ne potreboval tolažbe? Tolažbe potrebujejo tudi vsi, ki so ostali doma, Bili so časi, ko nismo razumeli, zakaj se naša zemlja imenuje solzna dolina. Saj je bilo povsod veselje, obilnost, razkošje, uživanje. Danes vemo, kaj se to pravi „solzna dolina.“ Zares, polna je solz in krvi. In nihče ne more vlti v naša srca prave tolažbe, kakor sv. Duh, ki nam ga je obljubil naš Odrešenik, da bo nam prinesel tolažbo in mir.

V podobi razbeljenih, ognjenih jezikov je prišel sv. Duh nad apostole in je priproste ribiče spremenil v učene može, ki so umeli in govorili jezike vseh ljudstev ter oznanjevali najtežje in najgloblje nauke Kristusove vere. Mi prosimo sv. Duha, da pride v teh težkih časih tudi nad nas ter nas razsvetli s svojimi svetimi darovi, da bomo spoznali, kaj je prav, in se ogibali vsega, kar nam je v pogubljenje. Prosimo za dar modrosti, da bi vse prav spoznali in razsodili, kar nam pride nasproti, ter da bi izvolili dobro, opustili hudo in vse reči tako obrnili, da so Bogu v čast, nam v blagor; prosimo za dar razumnosti, da bi razodete resnice sv. vere prav razumeli ter se znali ogibati vseh krivih nauk, ki jih razširjajo tudi dandanes krivi preroki in protiverski hujskači; prosimo za dar sveta, da bi vselej izvolili v življenju to, kar Bogu dopade in je naši du-

si v zveličanje, najsibode lahko ali težavno, prijetno ali zoperno, veselo ali žalostno; prosimo za dar moči, da bomo vse križe in težave, ki nam jih v tako obilni meri nalaga svetovna vojska, zavoljo Boga velikodušno prenašali, vojaki v strelskih jarkih, šibki otroci, žene in starčki v zaledju; prosimo za dar učenosti da bomo dobro in hitro spoznali, kar nam je potrebno za vsakdanje življenje, posebno pa da si bomo pridobili vse vednosti, ki so potrebne k zveličanju; prosimo za dar pobožnosti, ki človeško srce le po Bogu uravnava, da pri vseh svojih opravilih pred vsem na to misli, kako bi Bogu služil in vse njemu na čast storil; prosimo slednjič za dar strahu božjega, ki povzroča v nas, da se bojimo greha, razžaljenja božjega bolj, kakor vsega drugega na svetu.

Pridi sv. Duh, napolni srca svojih vernih, s tolažbo in razsvetli in okrepi jih s svojimi svetimi darovi!

Slovenski junak Mlakar.

Poročnik Mlakar, o katerem smo zadnjič poročali, je radi svojih junaških činov postal znan po celi Evropi. Njegov drzen naskok in zavzetje trdnjave Casa Ratti popisujejo vsi listi ne samo v Avstriji, ampak tudi po drugih državah. Mlakar se je proslavil že pred zavzetjem utrdbe Casa Ratti, Dne 15. maja je pri postojanki Magna Seconda Posta (severno od gore Monte Kostan) tekem odmora 10 minut, koji odmor je potreboval lastni artilerijski ogenj, skočil s sapersko patruljo iz lastnega jarka v 300 do 400 korakov oddaljeno sovražno zapreko in jo razstrelil. — Poročnik Mlakar je bil za svojo hrabrost izvanredno povišan za nadporočnika ter odlikovan z viteškim križcem Leopoldovega reda. To odlikovanje dobijo navadno samo višji častniki.

Prijatelj nam pošilja o nadporočniku Mlakarju sledeče podatke: Albin Mlakar je bil rojen dne 25. februarja 1890 na Planini na Kranjskem, Ljudsko Selo je obiskoval pri Sv. Marjeti niže Ptuja, kjer je bil njegov oče postajenačelnik.

Oče našega junaka, Stefan Mlakar, je rojen v Vrhlogi pri Slov. Bistrici in je sedaj star 64 let. Mati Albina je rojena Slovenka iz Uršnih sel na Dolenjskem. Kakor je oče zaveden Slovenec, tako je tudi mati navdušena za slovensko stvar. Družina je zelo verna in vrlo narodna. V družini občujejo samo

slovenski. A tudi junak Albin je zaveden Slovenec, in če pride med svoje, govori edino slovenski. Oče je znan kot vzoren čebelar.

Albin se je že odlikoval v bojih z Rusi. Ko je razstrelil nek most v Galiciji, ga je sovražni granatni strel skoro popolnoma zasul z zemljo. Komaj se je rešil in že so ga napadli trije kozaki. Branil se je z golim revolverjem in jih je tudi premagal, a sam je bil le nekoliko ranjen. V Voliniji ga je zadela sovražna krogla, ki pa je k sreči običala v knjigi Lenaujevih pesmij, ki jo je imel v žepu površne suknje. Iz Volinije je prišel kot ranjenec v bolnišnico. Nato je bil klasificiran za šest mesecev kot nesposobnega za vojaško službo. Ko pa je izbruhnila vojna z Lahom, se je prostovoljno oglasil, dasiravno se ni popolnoma okrevail. Bil je vedno na Tirolskem.

Na očetovem domu v Vrhlogi pri Slov. Bistrici gospodarja brat Anton, ki pa služi sedaj kot črnovojnik pri 47. pešpolku v Mariboru. Drug brat, Simon, ki kmetuje v Leskovcu, župnija Črešnjevce, ima sedem sinov pri vojaki.

Kdor zaničuje kmečki stan, nima možgan.

Mladenka iz Savinjske doline nam piše:

Povsod, kamor človek pride, se ne sliši drugega govoriti, kakor o vojski. So gotovi ljudje, ki pravijo, da so vojske duhovniki krivi — draginje pa kmetje. Na take nespametne besede ni vredno odgovarjati. Pač pa je moj namen ta-le: Čitala sem, da nam je svetovano, naj bi ob nedeljah žele, kosile i. t. d. Gospodje! Vam, ki tako nasvetujete, prav odkrito povem, da o kmečkem delu toliko razumete, kot zajec na boben. Glejte! Lani jeseni smo pri nas, kakor tudi drugod, vsak večer delali do 11. ali 12. ure, ali sadje mučkali in prešali, turšico robkali, korenje in rpo obrezovali itd. Da, večkrat sve s sestrom celo do 2. ure ponoči turščovno žele. Letos pa vstajamo že ob 3. in 4. uri zjutraj; ob 10. uri, včasih ob 11. uri pa žele gremo spat. Kmet nima, kot drugi stanovi samo 8, 10 ali 12 delavnih ur na dan, ampak 18 do 20 ur, zafo si pa ne pustimo, da bi nas še kdo, ki ne pozna naših razmer, priganjal. Kdor pozná naše kmečke razmere, temu je itak dobro znano, v kakem mučnem položaju se nahajamo sedaj na kmetih,

Lahu kažemo pot na Laško.

Gorski topničarji nam pišejo iz južnega Tirolskega:

Polentarije sedaj poganjamo nazaj v njegovo deželo. Dostikrat Lah niti ne utegne vsega s seboj pobrati. Ujeli smo jih že veliko: na tisoče, cele procesije jih priženejo s fronte. Pa tudi topove smo jim že mnogo odvzeli in mnogo strojnih pušk. Porinili smo jih že precej daleč v njihovo deželo. Pokazati jim hočemo pot v njihove kraje. Tukaj v Tirolah nas je sedaj dosti Slovencev in mi slovenski fantje se tudi hočemo izkazati, da smo domoljubni junaki. Slovenski vojaki! Le s korajžo nad polentarije! Zmaga bo na naši strani. Upamo, da se bomo skoraj vračali kot zmagovalci v našo ljubo slovensko domovino. Sopki so nam obljubljeni. Ali so že vsajene cvetlice, iz katerih bodo naši sopki napravljani?

Prisrčne pozdrave pošiljamo slovenski gorski topničarji vsem Slovincem in Slovenkam: Fr. Lajh in Franc Petrovič od Sv. Marka, ter Ivan Kolenko od Sv. Marjete niže Ptuja.

Kako smo se polastili italijanskih jarkov.

Davorin Krajnc, doma iz Leskovca pri Ptuju, nam piše z južnotirolskega bojišča: Bil je dne 20. maja, ko smo napadli italijansko polento. Res, Italijani so taki junaki, kakor jih

LISTER.

Pisma z južno-zapadne fronte.

Mi gremo naprej! Hura!

Jožef Založnik od 87. pešpolka, doma iz Sav. doline, opisuje naše prodiranje iz južnih Tirol na Laško sledeče:

Z Lahom star račun imamo, Dobro, zdaj ga poravnamo!

Dne 20. maja: Korakamo proti sovražniku. — Vsak stiska pesi vsled navdušenja in veselja, češ, prišel je čas, ko pokažemo sovragu, kaj smo mi, sinovi silne Avstrije, sinovi slovenske domovine. Prišel je svet trenutek, da maščujemo naše padle brate in kaznujemo sovražno zahrbtnost in nevaložnost. Povsod čuješ petje in vesele zvoke harmonike. Vsa sovražna črta je v ognju in dimu. Naše sveta ura je prišla!

Dne 21. maja: Ležimo pred sovražno bojno črto. Ponoči je naša artilerija ponohala. Ali komaj se zani, že pritulijo naše granate in padajo vedno go-

steje po laških glavah. Ob 7. uri zjutraj izpadejo naše hrabre čete iz svojih skrivališč ter po hudem boju zavzamejo sovražne postojanke. Polentar se je umaknil iz silno močnih kritij.

Dne 22. maja: Na strmem hribu je sovražnik posebno močno utrjen. Ima betonska kritja, močne kaverne, mnogobrojne strojne puške in stroje za metanje min. Hrib je s svojim strašnim orožjem podoban trdnjavi. Zjutraj se prične silna kanonada. Težke granate sekajo, betonska kritja se rušijo, težko kamenje, ostri kosi železa frčijo na vse strani. Vmes pa se čuje klepetanje strojnih pušk, silna eksplozija sovražnih min. Ob 11. uri so naši zavzeli zadnjo postojanko. Na stotine ujetnikov se vsuje po hribu, vsi veseli in srečni, da so rešeni silnega ognja. Lah pa se požene v divji beg, pustivši za seboj mnogo topov, med njimi več 28 centimeterskih, mnogo municije, konj in živeža. Strašen je pogled na zavzeto ozemlje. Velike jame, ena pri drugi, železni kosi granat, zlomljeno drevje, priče silne moči naše artilerije. Ob cestah ležijo mrtvi konji, razbiti vozovi, iz pogorišč se dviga smrdljiv dim.

Dne 23. maja: Korakamo za sovražnikom. Čez ogromne žičnate ograje smo prodrli, zavzeli močne naravne postojanke, sovražnika pognali čez gorovje. Krasen uspeh ravno ob obletnici vojne nspovedi. Sedaj gremo naprej. Hura! Gorje Ti, sovrag, kazen se bliža! Tako nam pomagaj Bog!